

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCXVIII. ad annum MCLXXIX.

Parisiis, 1644

Epistola Alexandri Papae III. Ad Arnvlphvm Lexoviensem Episcopvm.
Refert de hoc Conciliabulo quae prae pudore schismatici silentio
praeterierunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15588

ANNO
CHRISTI
1160.

Hæc eadem summam, non citra fauorem & studium, vt solet, schismaticorum imperatorum fautor abbas Vrspergensis in chronico his verbis enarrat: *Tunc imperator Fridericus, tali turbatione comperta, Romana ciuitati condoluit, & qualiter subuenire posset excogitauit. Tandem de consilio bonorum virorum utrosque electos ad se venire statuit apud Papiam, non vt eos iudicaret, aut causam sedis apostolica, sed vt a prudentibus viris addisceret, cui electo potius obedire deberet. Quo Octavianus, qui & Victor, cum suis fautoribus aduentauit. Rolandus vero, qui & Alexander, frequenter admonitus accedere contempsit. Tunc coram imperatore, & patriarcha Aquileiensi, & episcopo Cremonensi, & aliis quampluribus episcopis, & ecclesiarum prelati, causa Octauiani discussa est: & adhibitis testibus, qui presentes fuerunt, probatum est, quod sicut supra descriptum est facta est vtraque electio. De iure quoque satis adiectum est, vt reprobata electione Rolandi, Octavianus verus presul Romana ecclesie iudicaretur. Tunc patriarcha Aquileiensi, alii quoque episcopi, & ecclesiarum prelati, ad pedes eius se prostrauerunt, imperator quoque idipsum fecit, vt ab eo indulgentiam acciperent, & sibi obedientiam facerent. Quem exinde imperator destinauit in Alemanniam, vt cuncti ei obedientiam facerent, quod & factum est: nam Reinaldus Colonienis archiepiscopus eum deuote recepit. Moguntienis quoque & Magdeburgensis ipsi Victori papa se subdere cum suis suffraganeis. Mansitque Roma cum suis conspiratoribus in confusione, vt adimpleretur quod dictum est per Prophetam: Qui insurgunt in me, confundantur; & tertium dictum adimpleretur: Seruus tuus lætabitur. Hæc ille.*

psal. 108.

EPISTOLA

ALEXANDRI PAPÆ III.

AD ARNVLPHVM LEXOVIENSEM EPISCOPVM.

Refert de hoc Conciliabulo quæ præ pudore schismatici silentio præterierunt.

Alexander episcopus seruus seruorum Dei venerabili fratri Arnulpho Lexouiensi episcopo salutem & apostolicam benedictionem.

LITERAS a tua nobis prudentia destinatas tanto hilariori mente suscepimus, quanto de vberiori pinguedine caritatis, & ampliori feruore deuotionis eas nouimus processisse. Quas & nos ipsi attente fati ac diligenter inspeximus, & vt conceptæ dilectionis integritas, & probatæ fidei certitudo, in tenebris non lateret, sed fieret ignorantibus manifesta, eas in fratrum nostrorum audito-

V u iij

rio publice fecimus recitari. Ipsa profecto & deuotissimi continebant puritatem animi, nec minus luculentam profundius pectoris eloquentiam redolebant. Nouimus autem, & immemores non existimus, qualiter, sicut & ipsa tua scripta plenarie continebant, diuæ ac reuerendæ memoriæ Innocentio papæ antecessori nostro schismaticus ille, qui & generositate naturæ, rerum copia terrenarum, prudentia sæculari, & gratia labiorum, mira æstimatione reddebatur insignis, nefaria temeritate succreuit, & innocentem noxius, fortis debilem, armatus inermem, schismaticus catholicum impugnabat. Ceterum ad quem finem res ipsa, Deo miserante, peruenerit, deuoti & fideles ecclesiæ filii per gloriam meritorum, mali vero per suppliciorum grauamina cognouerunt. Quid etiam de aliis similia præsummentibus antea sæpenumero contigisset, tu tam fecunde, quam eleganter, in illis eisdem literis expressisti. Temporibusque nostris optimus Deus voluit hæreses suscitare, ut qui probati sunt manifesti fiant, & ut per nostrum & aliorum catholicorum studium & laborem granis a paleis in area domini segregatis schismata & hæreses conterantur. Credimus siquidem, & de gratia diuina confidimus, quod in proximo sedatis fluctibus procellarum, & ventorum turbine propulsato, dies nobis serenus & fulgidus arridebit, & calcatis inimicis ecclesiæ tranquilla in portu Petri nauicula residebit.

Perfoluimus autem gratias omnium Conditori, laudum præconia referentes, quod magnificum illum & serenissimum orbis principem Henricum regem Anglorum audiuimus firmum & stabilem in catholice unitate ecclesiæ permanere, & quod per tuam præsertim inductionem idem in sancto proposito animum solidauit. Rogamus sane ut ita vigil semper circa eum & sollicitus perseueres, ne per frequentes vexationes imperatoris & nuntiorum suorum, a deuotione ecclesiæ & nostra, quod absit, velit modo quolibet declinare. Volumus quidem te apud eundem regem, & episcopos, atque adiacentes personas, quasi quemdam apostolum & nuntium veritatis in illis partibus experiri. Circumpositos quoque & vicinos episcopos, & tam ecclesiasticas, quam sæculares personas, nobiles præcipue ac potentes, ad hoc ipsum efficaci studio & omni

ANNO CHRISTI 1160. diligentia exhorteris. Nos enim personam tuam quam sincera caritate in Domino diligamus, atque ad honorem & exaltationem tuam quam prompto animo desideramus intendere, per illum dilectionis feruorem, quem circa te & ante promotionem nostram habuimus, discretionis tuæ prudentiam non credimus ignorare.

*f. Nos Præterea qualiter Fridericus Romanorum imperator, auorum suorum sceleratissima vestigia subsecutus, circa sacrosanctam ecclesiam Romanam in præfenti se habeat & olim habuerit, & qualem circa eam animum gerat, qui utique specialis eius patronus deberet & defensor existere, multis rerum indiciis a longis retro temporibus ad notitiam tuam non ambigimus peruenisse. A tempore siquidem antecessoris nostri piæ recordationis Hadriani papæ, & ab exordio dignitatis suæ cœpit sanctam Romanam ecclesiam tamquam tyrannus opprimere & non mediocriter infestare. Archiepiscopos namque, & episcopos a sede apostolica redeuntes, in ignominiam & detrimentum ecclesiæ plerumque capi turpiter & inhoneste præcepit, eosque fecit carceris custodiæ mancipari. * Non quoque in minori officio constitutos, qui cum venerabili fratre nostro B. nunc Portuensi episcopo ad eum fuimus delegati, qualiter apud Bisuntium ipse tractauerit, & quam indigne receperit, non opus est nos in præfentia referre, quia credimuste id ipsum plenarie cognouisse. * *f. Vi- uente Veniente etiam prædicto antecessore nostro, patrimonium beati Petri violenter inuasit, & eandem Romanam ecclesiam nisus est modis omnibus conculcare, ita quod a pluribus dicebatur, & quasi fama communis habebat, quoniam eo superstite Octavianum, qui semper fuit domesticus ecclesiæ inimicus, ordinare apostolicum, imo apostaticum, sic opportunitatem accipere intendebat.

Quia vero illo viuento omnipotens Deus non permisit eum conceptam vesaniam exercere, post mortem eius opportunitate concepta, prædictum Octavianum schismaticum, simoniacum, & manifestissimū inuasorem, qui cum tribus tantum malitiæ suæ complicitibus, sicut totus pene mundus agnouit, post canonicā & vnam electionem nostram mantum arripuit, & ita se damnabili præsumptione intrusit, in tanta iniquitate modis omnibus manute-

nuit, & quidquid ille fecit, solo fauore, potentia & auctoritate ipsius, & nuntiorum suorum, qui in Vrbe præsentes extiterant, eum fecisse absque ambiguitate tenemus. Vnde ad confirmationem ipsius, imo vt omnem videretur in ecclesia Dei auctoritatem habere, archiepiscopos, episcopos, & alios ecclesiarum praelatos, apud Papiam, contra sacrorum instituta Canonum, prout ei placuit, conuocauit. Ille autem, sicut homo, qui nec in Deo, nec in iustitia confidebat, in ipsius imperatoris præsentia per aliquot dies, velut pro certo accepimus, insignia pontificatus abiecit, sicut etiam in nostro & fratrum nostrorum conspectu, dum Romæ olim nos teneret inclusos, suam malitiam recognoscens, facere voluit, ea quidem conditione seruata, vt nos ei postmodum reddere deberemus. Cumque nos ea recipere sub hac conditione nollemus, ipse in sua pertinacia & damnabili præsumptione permanfit.

Ceterum vt prædictus imperator ecclesiam Dei suæ videretur subiugare & supponere ditioni, & eam in supremam redigere seruitutem, memorato apostatico, sicut dictum est, pontificalia insignia reddidit, & eum de papatu, quod est a sæculis inauditum, per anulum, prout dicitur, inuestiuit. Quosdam etiam episcopos, aliis discretioribus & honestioribus occulte de illo Conciliabulo fugientibus, & reuerentiam exhibere laicali violentia & tyrannica oppressione coegit. Sic enim reges & principes diuersarum partium sibi intendit tum spirituali, tum materiali gladio subiugare, si in hac parte, quod absit, nefandissimum eius propositum præualeret. At hæc iuxta prudentiæ tuæ consilium, Rothomagensi archiepiscopo eiusque suffraganeis, & aliis per Northmanniam constitutis, exhortationis literas destinamus. De cetero memoratum Fridericum imperatorem pro eo quod Octavianum schismaticum recepit, & ei pertinaciter adherere præsumit, cum eodem Octauiano, & cum aliis principalibus fautoribus suis, nos de communi fratrum nostrorum consilio, in cœna domini publice ac solenniter excommunicasse cognoscas. Data Anagninæ Kalendis Aprilis.

His acceptis Arnulphus ab Alexandri literis, vt partes credite sibi legationis impleret, ad archiepiscopos & episcopos * Angliæ, de
his

ANNO CHRISTI 1160. Alexandri imperatoris huius possimus intellegere, & inferius innotescit, licet textus depravatus legatur. GAL. L. I. E.

his quæ gesta essent in Conciliabulo Papiensi, literas dedit, quas ob plenam rerum gestarum significationem hic describendas operæ-precium duximus, sic enim se habent:

AD ARCHIEPISCOPOS ET EPISCOPOS * ANGLIÆ.

QVANTA tempestate laboret ecclesia, atque in quanto videatur periculo constituta, vestra, quos hic dolor tangit, prudentia non ignorat. Et filii quidem Babylonis prospiciunt & exultant, qui quasi certum auspicantes de procellarum quantitate naufragium, ad diripiendas sarcinas & ipsa nauigii tabulata concurrunt. Nobis autem securitatem præstat diuina promissio, qua portas inferi aduersus eam præualere non sinit, sed vexationis iniurias victoriæ certitudo compensat. Neque enim desperationi locus est, vbi causam rectitudo commendat, & virtutem patientiæ firmat interim conscientia veritatis. Causæ siquidem nostræ nec ignota veritas, nec incerta iustitia, sed res luce clarior, & prauitatis nube negotium purgat, & omni iudicium absoluit errore.

Si enim persona personæ comparatur, nostram perfectio scientiæ & omnium virtutum format integritas, quod non magis nostræ, quam aduersariæ quoque partis testimonio confirmatur. Alteri vero si nobilitas generis, & quæ sita ob hoc ipsum potentium gratia subtrahatur, non erit vnde ad maiestatis apostolicæ fastigium audeat aspirare. Sed & si facta electionum inuicem conferantur, electionem nostram omni ordine, omni solennitate, omni denique ratione subnixam, alteram plenam impudentia constat, & omni rationis adminiculo destitutam. Numquid enim vnus episcopi, ipsiusque quem nostis, & duorum cardinalium toti ecclesiæ præiudicabit auctoritas, & reprobata vniuersitate catholica, intra quaternitatis huius angustias coarctata crederetur? Numquid consecrationi rite ac solenniter per eam cuius interest multitudinem celebratæ ea, quæ postmodum per paucas ipsasque emendicatas manus contracta est, poterit præualere? Numquid impudentiam coniecti sibi propriis manibus indumenti minax redemptorem satellitum violentia consecrabit? Certum siquidem est, Octauianum ecclesiam beati Petri, cum ibi celebranda foret electio, armatorum copia com-